

Nowelizacją ustawy o systemie oświaty z dnia 20 lutego 2015 r. wprowadzona została możliwość wstrzymania dotacji dla szkół niepublicznych. Przepisy te mają zastosowanie do ściśle określonej grupy szkół.

Zgodnie z art. 90 ust. 3fa i 3fb ustawy w przypadku utrudniania lub udaremniania przez szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej niewymienioną w ust. 2a lub przez organ prowadzący czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 3f, organ dotujący wzywa dyrektora szkoły lub organ prowadzący szkołę do zaprzestania tych działań w określonym terminie. Po bezskutecznym upływie tego terminu organ dotujący wstrzymuje przekazanie szkole dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w szkole czynności kontrolnych.

Z powyższego przepisu wynika, że możliwość wstrzymania dotacji dotyczy jedynie szkół niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej niewymienionych w art. 90 ust. 2a ustawy, a zatem takich w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. Są to więc jedynie szkoły policealne oraz szkoły dla dorosłych.

W kontekście tej regulacji Unia Metropolii Polskich zwróciła się do Minister Edukacji Narodowej z prośbą o rozważenie rozszerzenia zapisu art. 90 ust. 3fa ustawy także na pozostałe szkoły i placówki dotowane z budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Zdaniem UMP konsekwencją aktualnego brzmienia art. 90 ust. 3fa jest brak możliwości wstrzymania dotacji dla szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, a także przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego oraz placówkom oświatowym, które uniemożliwiają lub udaremniają przeprowadzenie kontroli.

Takie rozszerzenie skuteczności wskazanego przepisu jak uzasadnia Unia umożliwiłoby prowadzenie skuteczniejszego nadzoru nad wydatkowanymi środkami publicznymi, dając organom dotującym narzędzie do wykonywania czynności kontrolnych w sposób efektywny.

Do kwestii tej odniósł się podczas posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST 21 lipca br. Grzegorz Pochopień, Dyrektor Departamentu Analiz i Prognoz MEN wskazując, że mechanizm wstrzymania dotacji został szczegółowo przemyślany i uznano, że jest to instrument tak potężny, że w pierwszej kolejności zostanie wprowadzony w szkołach dla dorosłych, tak aby można było przyrzeć się jego funkcjonowaniu i efektom jakie przyniesie.

Jeżeli Ministerstwo zdecyduje się na rozszerzenie zasięgu jego oddziaływania na szkoły niepubliczne, w których realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki to będzie musiało najpierw szczegółowo określić, co rozumie się pod pojęciami udaremniania i utrudniania kontroli, tak aby nie dochodziło do nadużyć. Ponad to należy wziąć pod uwagę dobro dzieci które uczęszczają do szkół niepublicznych realizujących obowiązek szkolny i obowiązek nauki.

Pan Dyrektor zauważył, że może w przyszłości przepis ten zostanie rozszerzony ale na pewno nie nastąpi to w najbliższych latach.